

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020-2021
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Судаков В.І.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(міліс, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(міліс, ПІБ, дата)

Розробник: Судаков В.І., професор кафедри теорії та історії соціології, доктор соціологічних наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. зав. кафедри теорії та історії соціології

Малес Л.В.

Протокол № 25 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни “Теорія соціальних технологій” полягає у формуванні у студентів сучасного професійного світогляду шляхом розкриття суті, змісту та світового досвіду технологічного використання потенціалу соціологічних знань.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Знати основні етапи розвитку соціології, ключові напрямки сучасної соціологічної теорії.
2. Вміти працювати з науковою літературою та першоджерелами
3. Володіти понятійним апаратом сучасної соціологічної теорії

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна сприяє вивченню специфічного кола актуальних для сучасної соціологічної науки теоретичних питань, які відображують технологічні і дослідницькі можливості даної науки в аспектах оптимізації та регулювання процесів соціальної життєдіяльності; набуття знань стосовно теоретичних засад розробки та впровадження інноваційних соціальних технологій ХХ та ХХІ ст. в основних сферах суспільної життєдіяльності. Передбачається набуття вмінь працювати з сучасною науковою літературою, критично опрацьовувати першоджерела, розвиток навичок аналізу, порівняння та оцінки ефективності застосування соціальних технологій в основних сферах суспільного життя.

4. Завдання (навчальні цілі): надання студентам поглиблених теоретичних знань та допомога в оволодінні прикладними навичками соціологічної стратегії теоретизування стосовно специфіки соціально-технологічної діяльності та провідних напрямків формування та розвитку інноваційних соціальних технологій у ХХ та ХХІ ст.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел (зк11)
- здатність застосовувати сучасні та новітні соціологічні концепції й теорії для аналізу та інтерпретації соціальних явищ і процесів (фк1)
- здатність здійснювати критичний аналіз теоретичної, методологічної та практичної фахової літератури (фк14)
- здатність до критичного аналізу закономірностей соціального, політичного, економічного і духовного життя сучасного суспільства (фк16)

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	теоретичні основи соціально-технологічної діяльності, типологічну специфіку соціальних технологій, місце, роль та функції в системі соціологічного знання та їх суспільне призначення	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси)	15
1.2	концептуальні та методологічні засади оцінки соціальних ризиків при впровадженні інноваційних соціальних технологій в основні сфери суспільного життя розвитку матеріально-ресурсного потенціалу суспільної життєдіяльності, організації і розвитку політичних	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси), контрольна робота, іспит	20

	взаємодій та культурно-інформаційних процесів суспільного життя			
2.1	розуміти смисл процесів, що відбуваються при вирішенні завдань технологізації соціальних об'єктів в середовищах економічних, політичних та соціокультурних взаємодій індивідуальних та колективних суб'єктів суспільного життя	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси); контрольна робота, іспит	15
2.2	виокремлювати головні проблеми та тенденції інституціоналізації соціальних технологій, самостійно розбиратися в питаннях, що стосуються місця і ролі управлінської діяльності в процесах розробки та впровадження соціальних технологій	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси); контрольна робота; іспит	15
3	дослідницький проект	семінарські заняття, самостійна робота	презентація дослідницького завдання	20
4	аналітична, дослідницька та пошукова діяльність	самостійна робота	контрольна робота; практичні завдання (кейси)	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
Програмні результати навчання (назва)						
Застосовувати набуті знання на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням практичних ситуацій (прп1)			+	+	+	
Здійснювати реферування наукових джерел (державною та іноземною мовами), обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки (прпб)	+	+				+
Демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями (прп10)		+	+	+	+	+
Здійснювати критичний аналіз закономірностей соціального, політичного, економічного і духовного життя сучасного суспільства (прп22)	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. активна робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2 – 20/12 балів
2. виконання контрольних робіт: РН1.1, РН1.2, РН2.1, РН2.2, РН4 – 20/12 балів (2 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних бали за кожною)
3. виконання та презентація результатів дослідницького завдання: РН3, РН4 – 20/12 балів.

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит РН1.1., РН1.2, РН 2.1, РН2.2 (білет містить два питання) – 40 балів (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового оцінювання: студент не допускається до іспиту, якщо за семестр він набрав менше ніж 36 балів; такий студент допускається до іспиту за умови написання реферативної роботи змістом та обсягом відповідним кількості неопрацьованих ним протягом семестру тем дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

Робота на семінарських заняттях оцінюється по факту проведення, бали накопичуються протягом семестру.

Контрольна робота №1 виконується студентами під час семінарського заняття 5 після вивчення Тем 1-3.

Контрольна робота №2 виконується студентами під час семінарського заняття 9 після вивчення Тем 4-6.

Дослідницьке завдання виконується протягом семестру, презентується на останньому за графіком навчання семінарському занятті.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

Назва та номер теми	Кількість навчальних годин		
	Лекції	Семінари	Самостійна робота
1. Соціальні технології: проблема наукової ідентифікації теоретико-пізнавального та організаційно-управлінського статусу			
1. Соціальні технології як тип науково-пізнавальної та організаційно-практичної діяльності	2	2	10
2. Соціальні технології як функціональний компонент новітньої системи соціологічного знання	2	4	10
3. Феномен соціального ризику як об'єкт наукового аналізу та етичні проблеми розробки і впровадження соціальних технологій	2	2	10
Контрольна робота 1		2	
2. Інноваційні соціальні технології XX та XXI століттях: провідні напрямки розвитку та інституціоналізації в суспільному житті			
4. Інноваційні соціальні технології розвитку матеріально-ресурсного потенціалу суспільної життєдіяльності	2	2	14
5. Інноваційні соціальні технології організації та розвитку політичних взаємодій в умовах демократизації суспільного життя	2	2	6
6. Інноваційні соціальні технології новітніх культурно-інформаційних процесів суспільного життя	2	2	10
Контрольна робота 2		2	
Всього	12	18	60

Загальний обсяг – 90 год. В тому числі:

Лекції – 12 год.

Семінари – 18 год.

Самостійна робота – 60 год.

Рекомендована література

Основна:

1. Бек У. Общество риска. На пути к другому модерну. - М., 2000. – С. 22-53
2. Гидденс Э. Ускользающий мир: как глобализация меняет нашу жизнь. - М., 2004. – С.37-52
3. Подшивалкина В.И. Социальные технологии: проблемы методологии и практики. – Кишинев: Центральная типография, 1997.
4. Соціальні технології: заради чого? яким чином? з яким результатом: монографія /кол. авторів, наук. Ред. В. І. Подшивалкіна. - Одеса, 2014.
5. Сурмин Ю.П., Туленков Н.В. Теория социальных технологий: Учеб. пособие. - К.:МАУП, 2004. – Гл.1-7.

Додаткова:

1. Бауман З. Социологическая теория постмодерна // Человек и общество. Хрестоматия / Под ред С.А.Макеева. - К., 1999. – С.263-267.
2. Берегова О. Культурно-мистецькі практики в епоху цифрових технологій: нові траєкторії розвитку// Людина в сучасному світі: соціально-філософський та культурно-антропологічний виміри: монографія, - К., 2020. - С.169-190.
3. Бехманн Г. Современное общество: общество риска, информационное общество, общество знаний. – М., 2012. - С.72-105.
4. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть. – М., 2000. – С.111- 148.

5. Больц Н. Азбука медиа. - М.: Изд-во Европа, 2011. - С.28-55.
6. Вишняк А.И. Электоральная социология. - К.: Ін-т соціології НАН України, 2002. - С.28-49.
7. Гавриленко І.М. Громадянське суспільство: монографія. - Львів, 2018.- С. 533- 556.
8. Гринфилд А. Радикальные технологии. Устройство повседневной жизни. - М., 2016. - С.121-137.
9. Горбачик А.П. Соціальні технології як сфера досліджень та освітня програма: спроба тематичного порівняння // Проблеми розвитку соціологічної теорії: Модернізація суспільства та соціальні технології. Матеріали ХУ Міжнар. наук.-практ. конф. - К., 2018. - С. 44-45.
10. Едінбурзький погляд на історію демократії від давніх часів до майбутніх можливостей / за ред. А. Айзехена та С. Стоквелла.- Харків, 2017. - С. 17-48.
11. Кириленко О.М. Інституціональні трансформації сучасного спорту.- Рівне, 2011.- С-38-66.
12. Мельников А. Экзистенциальная социология: проблема идентификации парадигмальной специфики: монография. - К., 2018. - С.222-230.
13. Назаров М.М. Массовая коммуникация и общество. - М.,2004. - С.114-147.
14. Нечитайло І.С. Изменение общества через изменение образования: иллюзия или реальность: монография. - Харьков: Изд-во НУА, 2015. - С.381-392.
15. Пастернак-Таранушенко Г, Рожок В. Конкуренция. Курс лекций. - К., 2002. - С.33-36; 53-59
16. Резнік В.С. Легітимація приватної власності як концепт соціологічної теорії. - К., 2010. - С. 225-256.
17. Риски в экономике: учеб. пособие / Под. ред. В.А.Швандара. - М., 2002. - С.8-55.
18. Савельєв Ю.Б. Багатовимірна сучасність: соціальне включення в оцінці суспільного розвитку: монографія. - К., 2017. - С.149-162.
19. Скокова Л. Культурні практики в сучасному суспільстві : теоретичні підходи та емпіричні виміри. - К., 2018. - С.170-196.
20. Соболевська М.О. Рефлексивні процеси в сучасній теоретичній соціології. - К., 2020. - Навчальний посібник. - К., 2020. - С.4-8; 76-96.
21. Соціальна напруженість в регіональних вимірах: проблеми теорії, методології та методики соціологічного дослідження. Монографія / В.І.Судаков, Є.В.Сірий, В.В.Лопіна, Ю.Б.Савельєв, Г.А.Черних, К.В.Кондов. М.А. Нахабич. За заг. ред. В.І.Судакова. - К., 2018. - С.9-16; 26-37.
22. Судаков В.І. Глобальні детермінанти конфліктних взаємодій в сучасних моделях зайнятості // Публічне урядування, - 2017.- № 3. - С.351-358.
23. Судаков В.І. Інноваційні когнітивні стимули концептуальної реорганізації соціологічного пізнання // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. - 2019. - №1-2 (40-41). - С.4-13.
24. Судаков В.І. Гносеологічні властивості та порівняльні критерії прагматичної ефективності соціальних технологій// Проблеми розвитку соціологічної теорії. Порівняльні дослідження: виклики соціологічної теорії та практиці. Матеріали XIII наук.-практ. конф. - К., 2016. - С. 130-132.
25. Судаков В.І. Технологічні стимули соціальної модернізації українського суспільства // Проблеми розвитку соціологічної теорії: Модернізація суспільства та соціальні технології. Матеріали ХУ Міжнар. наук.-практ. конф. - К., 2018. - С. 11-15.
26. Судаков В.І. Суперечності демократичної модернізації українського суспільства як джерела посилення соціальної напруженості // Міжнародні відносини: теоретичні і практичні аспекти. Зб. наук. пр. - 2018. - Вип.2. -С. 226-235.
27. Судаков В.І. Ресурсні детермінанти процесу трансформації праці та зайнятості // Ринок праці та зайнятість населення . - 1915.- №1.- С.34-38.
28. Судаков В.І. Проблема ідентифікації новітніх соціальних змін в соціологічних теоріях глобалізації // Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. - 2019. - №3 (42). - С.4-10.
29. Теория управления. Энциклопедический словарь: социально-технологический подход / Под ред. В. Иванова, В. Патрушева. - М.,2004. - С. 145-148; 166; 302-303; 312-313; 386; 387;388; 514-515; 576; 579.
30. Тодорова О. Інновації в комунікаціях. Інноваційний PR- інструментарій в соціальних комунікаціях сучасного бізнесу: монографія.- К., 2015. - С.51-86.
31. Урри Дж. Социология за пределами обществ. - М.,2012. - С.12-25.
32. Чудовська І. Соціологія реклами. Курс лекцій - К., 2020.- С.5-43.
33. Шульга М. Збій соціальної матриці: монографія.- К.: Ін-т соціології НАН України, 2018. - С.29-42; 45-67; 228-243; 264-267.
34. Derksen M., Beaulieu A. Social technology //The SAGE Handbook of the Philosophy and of Social Sciences London, 2004, - P.704-721.
35. Latour Br. Morality and Technology // Theory, Culture and Society. - 2002.- N19. - P. 247-260.
36. Mathewman N. Technology and Social Theory. - London, 2011. - P. 5-18.
37. Sudakov V.I. Archetype of social justice and ideological confrontation of the contemporary models of social policy //Public management: collection. (Special edition). - June 2019. - №3 (18). - P.417 -427.